

MINISTRY
OF LABOUR, SOCIAL AFFAIRS
AND FAMILY
OF THE SLOVAK REPUBLIC

ZAPOŠLJAVANJE DRŽAVLJANA BOSNE I HERCEGOVINE U SLOVAČKOJ REPUBLICI

OPĆE INFORMACIJE O SLOVAČKOJ REPUBLICI

Slovačka Republika je kontinentalna država Srednje Europe s površinom od 49 036 km². Glavni grad je Bratislava, koji je i najnaseljeniji.

Politički sistem Slovačke Republike je parlamentarna demokracija, službeni jezik je slovački.

Od 1. maja 2004. godine je Slovačka Republika članica Evropske unije, od 21. decembra 2007. godine je članica Šengenskog prostora. **Od 1. januara 2009. je 16. članica Evropske monetarne unije – eurozone** i od tada je službena valuta u Slovačkoj Republici euro (1€ = 100 centi), koji je zamijenio Slovačku krunu.

POD KOJIM UVJETIMA MOGU RADITI U SLOVAČKOJ REPUBLICI?

ZAPOŠLJAVANJE SLOVAKA KOJI ŽIVE U INOZEMSTVU

Ako ste državljanin Slovačke Republike ili Vaš predak u izravnom srodstvu (roditelj, baka, djed ili pradjed, prabaka)

ima/ je imao slovačko državljanstvo (čl. 2 slovo a) st. 1 i 2 zakona br. 474/2005 Z.z.), možete zatražiti Iskaznicu Slovaka koji živi u inostranstvu.

Ukoliko posjedujete Iskaznicu Slovaka koji živi u inostranstvu, u Slovačkoj Republici Vam nije potrebna radna dozvola.

Detaljnije informacije o stjecanju statusa Slovaka koji živi u inostranstvu, navedene su na web stranici Ureda za Slovake koji žive u inostranstvu (<http://uszz.sk/sk/stranka/3224/podmienky-pre-vydatie-osvedceni-ziadatelovi>).

ZAPOŠLJAVANJE DRŽAVLJANA BOSNE I HERCEGOVINE U SLOVAČKOJ REPUBLICI

Važna napomena: Gdje se navodi „državljanin treće zemlje“, podrazumijeva se državljanin one države koja nije članica ni EU/EGP niti Švicarske konfederacije. Državljanin treće države je i državljanin Bosne i Hercegovine.

1.) Ukoliko namjeravate da se zaposlite u Slovačkoj Republici i obećan Vam je ugovor o radu, morate zatražiti odobrenje boravka u svrhu zapošljavanja.

Privremeni boravak u svrhu zapošljavanja možete zatražiti u Ambasadi Slovačke Republike u Bosni i Hercegovini ili u nadležnoj službi /MUP-u/ u Slovačkoj Republici. Uz zahtjev u prilogu osim ostalog potrebno je dostaviti:

- Ugovor o radu ili obećanje o zapošljavanju (prihvaća se samo propisani obrazac obećanja zapošljavanja),
- Dokument o najvišoj završenoj školskoj spremi. U slučaju da se za konkretno mjesto zahtijeva odgovarajuća stručna osposobljenost, potrebno je priložiti odgovarajući dokument kojim se dokazuje ispunjenost zahtijevane stručne osposobljenosti.

2. Ako namjeravate na teritoriji Slovačke Republike obavljati visoko kvalifikovan posao za čije se obavljanje zahtijeva viša stručna sprema dokumentovana diplomom o visokom obrazovanju, morate zatražiti odobrenje boravka, tzv. „plavu kartu“.

Uz zahtjev, pored ostale dokumentacije potrebno je dostaviti:

- Ugovor o radu ili obećanje o zapošljavanju (prihvaća se samo propisani obrazac obećanja zapošljavanja),
- Dokument koji potvrđuje zahtijevanu višu stručnu spremu za obavljanje posla koji odgovara visoko kvalifikovanom zaposlenju navedenom u ugovoru o radu ili u pisanom obećanju poslodavca. Odluku o priznavanju dokumenata o visokom obrazovanju za regulisane profesije izdaje Centar za priznavanje dokumenata: <https://minedu.sk/kontakty-a-strankove-hodiny/>.

3. Ako namjeravate da u Slovačkoj obavljate sezonske poslove, morate posjedovati:

- Odobrenje za sezonsko zapošljavanje, ako ovo zaposlenje traje kraće od 90 dana, ili
- Odobreni privremeni boravak u svrhu sezonskog zapošljavanja, ako ovo zaposlenje traje duže od 90 dana, ali ne duže od 180 dana (postupak sličan kao u točki 1.)

Zahtjev za dobivanje radne dozvole za zapošljavanje može te podnijeti u birou za zapošljavanje prema mjestu obavljanja posla, gdje popunite propisani obrazac. Zahtjev može podnijeti i budući poslodavac. Uz zahtjev, pored ostale dokumentacije, potrebno je dostaviti:

- Kopiju ugovora o radu/obećanja/ ponude zaposlenja i službeno ovjeren dokument o stepenu završene stručne spreme, prijevod na slovački jezik od strane ovlaštenog sudskog tumača.

4. Ako Vas u Slovačku Republiku upućuje na rad Vaš poslodavac sa sjedištem u Bosni i Hercegovini, potrebno je da imate:

- Odobrenje / dozvolu za rad (ako upućivanje traje kraće od 90 dana) ili
- Odobrenje za rad i za privremeni boravak u svrhu zapošljavanja (ako to upućivanje traje duže od 90 dana).

Postupak sličan kao u točki 1 i 3.

Važna napomena: Sa važećom radnom dozvolom i sa odobrenim privremenim boravkom u svrhu zapošljavanja, možete obavljati samo one poslove za koje ste dobili radnu dozvolu i koji su navedeni u radnoj dozvoli, u suprotnome, smatrat će se da obavljate poslove suprotno propisima, te Vam boravišna dozvola može biti oduzeta.

5. U kojoj situaciji nije potrebna radna dozvola (najčešće situacije):

- Ukoliko posjedujete Iskaznicu Slovaka koji živi u inostranstvu i boravak na teritoriji Republike Slovačke,
- Ukoliko Vas uputi poslodavac iz druge države članice EU/AGP,

- Zakon o uslugama zapošljavanja u čl. 23a određuje i druge mogućnosti. Više informacija na www.upsvar.sk – zamestnatel – zamestnavanie cudzincov. /poslodavac – zapošljavanje stranaca/

U navedenim slučajevima početak i završetak zaposlenja/upućivanja najavljuje poslodavac/korisnik usluge biroa za zapošljavanje na propisanom obrascu – informativna karta do 7 radnih dana.

UPUĆIVANJE RADNIKA U SKLADU SA SPORAZUMOM IZMEĐU ČEHOSLOVAČKE REPUBLIKE I SOCIJALISTIČKE FEDERATIVNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE O SOCIJALNOJ SIGURNOSTI KOJI JE STUPIO NA SNAGU OD 1. DECEMBRA 1957. GODINE

Ukoliko Vas na teritoriju Slovačke Republike uputi na rad poslodavac sa sjedištem na teritoriji Bosne i Hercegovine, na Vas se odnose pravni propisi Bosne i Hercegovine tako, kao da obavljate posao tamo.

O osiguranju na teritoriji Bosne i Hercegovine dostavi osigurano lice potvrdu od svoga Zavoda za socijalno osiguranje.

UPUĆIVANJE ZAPOSLENOG U SKLADU S DIREKTIVOM EU BR. 883/2004 O KOORDINACIJI SISTEMA SOCIJALNE SIGURNOSTI

Ukoliko ste upućeni sa teritorije zemlje članice EU u kojoj imate prebivalište na teritoriju druge države članice, odnosi se na Vas direktiva EU br. 883/2004.

Primjer: Državljanin Bosne i Hercegovine ima redovno regulisan boravak u Mađarskoj i tamo je zaposlen. Nakon toga ga njegov poslodavac uputi na teritoriju Slovačke Republike. U ovom slučaju će mu nadležni mađarski nosilac, kod kojeg je osiguran, izdati prijenosni dokument A1, koji potvrđuje pripadnost mađarskim pravnim propisima.

U svrhu ovog upućivanja morate posjedovati dokument A1, koji izdaje nosilac/institucija zemlje članice EU, iz koje ste upućeni. Ovaj obrazac potvrđuje da je zaposleni socijalno osiguran u državi iz koje je upućen i istim se zaposleno lice legitimiše.

ZAPOŠLJAVANJE DRŽAVLJANA BOSNE I HERCEGOVINE PUTEV AGENCIJA ZA POSREDOVANJE PRI ZAPOŠLJAVANJU ILI AGENCIJA PRIVREMENOG ZAPOSLENJA

Ukoliko Vas u Slovačku Republiku zapošljava agencija za posredovanje pri zapošljavanju ili agencija privremenog zapošljavanja, morate raditi minimalno u takvim uvjetima, u kojima rade redovno (zaposlena lica u firmi) zaposleni kod određenog poslodavca. To se odnosi npr. na radno vrijeme, odmor, godišnji odmor ili uslove zarade.

Obaveze poslodavca za smještaj, prijevoz i ishranu zaposlenih upućenih radnika privremeno iz Bosne i Hercegovine na teritoriju Slovačke Republike uređuju pravni propisi Bosne i Hercegovine.

Od 1. maja 2018. godine u Slovačkoj Republici stupa na snagu pravo zaposlenog lica iz Bosne i Hercegovine imati posredstvom kod kojega će u Slovačkoj Republici izvršavati rad na osnovu upućivanja poslodavca iz Bosne i Hercegovine ili od poslodavca iz Bosne i Hercegovine ili od poslodavca u drugoj državi članici EU, obezbijeden smještaj.

NA ŠTA POLAŽEM PRAVO AKO RADIM U SLOVAČKOJ REPUBLICI?

UGOVOR O RADU PREMA PRAVILNIKU O RADU

Ukoliko zaključujete ugovor o radu sa trajnim mjestom izvršavanja rada na teritoriji Slovačke Republike, preporučujemo Vam dogovoriti sa poslodavcem da Vaš ugovor o radu podliježe slovačkim pravnim propisima. Ukoliko se o tome ne dogovorite sa poslodavcem u ugovoru o radu, u svakom slučaju će se na Vas

odnositi većina odredbi **Pravilnika o radu** Slovačke Republike, između kojih prije svega član 85, član 91, član 93, član 100 do člana 117, član 118 do člana 135 i član 152.

- **Radno vrijeme**, koje pretpostavlja najviše 40 sati sedmično (u prosjeku).

- **Pauza na radu** – ukoliko je radno vrijeme duže od šest sati, obavezna je pauza u trajanju 30 minuta.

- **Neprekidan dnevni odmor** predstavlja minimalno 12 uzastopnih sati u toku 24 sata između kraja jednog i početka drugog dnevnog radnog vremena.

- **Neprekidan odmor u sedmici** je npr. jedanput sedmično tijekom dva uzastopna dana neprekidnog odmora, koji pripadaju suboti i nedjelji ili nedjelji i ponedjeljku.

- **Osnovica za obračun godišnjeg odmora** predstavlja najmanje četiri sedmice.

- **Minimalna zarada** u 2018. godini je 2,759 €/sat, tj. 480,-€ mjesečno.

- **Poslodavac je obavezan obezbijediti ishranu i doprinositi za ishranu** (u iznosu najmanje 55% od cijene jela, najviše pak za svaki obrok do 55% iznosa) dnevnice.

SOCIJALNA SIGURNOST UKLJUČUJUĆI ZDRAVSTVENO OSIGURANJE

Obavezni doprinosi:

1. **Socijalno osiguranje**, iz kojeg se obezbijuje:

a) Pravo na novčanu nadoknadu za vrijeme bolovanja i osiguranje za slučaj nezaposlenosti ili smanjivanja prihoda od zarade i za obezbijedenje prihoda zbog privremene nesposobnosti za rad, trudnoće i materinstva,

b) **Penzijsko osiguranje**, i to

1. **Starosno penzijsko osiguranje** i osiguranje za obezbijedenje primanja u starosti i u slučaju smrti,

2. **Invalidsko osiguranje** kao i osiguranje za slučaj umanjena radne sposobnosti za obavljanje rada kao posljedica dugotrajnog nepovoljnog zdravstvenog stanja osiguranik u slučaju smrti,

c) **Osiguranje od povreda** na radu kao osiguranje u slučaju narušnog zdravlja ili smrti kao posljedice povrede na radu, službene povrede (dalje samo „povreda na radu“) i bolesti dobivene na poslu (plaća samo poslodavac).

d) **Osiguranje za vrijeme nezaposlenosti** kao osiguranje u slučaju gubitka prihoda zaposlenog zbog nezaposlenosti i za obezbijedenje prihoda u slučaju nezaposlenosti. Davanje se isplaćuje najduže 6 mjeseci. U obračunu visine davanja za vrijeme nezaposlenosti se primjenjuju slovački pravni propisi.

Detaljnije informacije navedene su na web stranici Zavoda za socijalno osiguranje (http://socioist.sk/vdok_republikou-a-srbskou-republikou-/1550s55857c)

2. **Zdravstveno osiguranje** od kojeg se nadoknađuje zdravstvena njega, ambulatna njega, institucionalna skrb i medicinska skrb.

NA ŠTA TREBA PRIPAZITI?

Ako radite u Slovačkoj Republici, bitno je da imate važeći ugovor o radu i da poslodavac uplaćuje za Vas socijalno i zdravstveno osiguranje.

Ukoliko obavljate posao bez ugovora o radu i poslodavac za Vas ne plaća obavezno osiguranje, radite u Slovačkoj Republici ilegalno, odnosno nezakonito.

Za ovakav rad može biti kažnjen ne samo Vaš poslodavac, nego i Vi. Slovački inspektorati rada Vas mogu za ovaj prekršaj kazniti kaznom u iznosu do 331 euro.

KOME SE OBRATITI AKO MI JE POTREBNA POMOĆ?

U slučaju da smatrate da Vaš poslodavac ne ispunjava obaveze iz zaključenog ugovora o radu ili propisa o radu, možete podnijeti zahtjev slovačkoj inspekciji rada. (Nacionalni inspektorat rada; www.safework.gov.sk)

Možete se obratiti sindikatima u poduzeću gdje radite ili nadležnom općinskom sudu.

Korisni linkovi:

Ministarstvo za rad, socijalna pitanja i porodicu Slovačke Republike –	
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky	www.employment.gov.sk
Zavod za socijalno osiguranje – Socijalna poistovňa	www.socpoist.sk
Nacionalna služba za zapošljavanje, socijalna pitanja i porodicu – Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny	www.upsvsar.sk
Zavodi za zdravstveno osiguranje – Všeobecná zdravotná poisťovňa	www.vszp.sk
Dóvera	www.dovera.sk
Union	www.union.sk
Nacionalni inspektorat rada – Národný inšpektorát práce	www.safework.gov.sk
Ambasada Slovačke Republike u Sarajevu – Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Sarajeve	www.mzv.sk/sarajevo
Ambasada Bosne i Hercegovine u Pragu – Veľvyslanectvo Bosny a Hercegoviny v Prahe	www.mvp.gov.ba

Ministarstvo za rad, socijalna pitanja i porodicu Slovačke Republike, stanje u januaru 2018. godine